

"סוד החשמל"

דף מתוך סדרת הספרים

לחבר בין תורת הנגלה לתורת הנסתר

פרשת פנחס תשע"ג תהא שנת גאלת עולמים.

[מותר לצלם לזיכוי הרבים].

מאמר חדש לפרשת פנחס על דרך פלפול ההלכה.

מאת הרה"ג ר' מרדכי קרליבך שליט"א מחבר הספרים 'חבצלת השרון'

מופיע בעמוד ח'.

מאמר 'העולם השמיני שמעל הטבע'.

פרק י"ב.

הפסוקים הקרויים נביא מצוה כרקים מאמר יצאם השמיני יצאם הטבע עם הוספות חדשות נוספו לאחרונה.

מובא במהר"ל (נר מצוה ע' כג) כהן גדול משמש בשמונה בגדים בשביל מעלתו שיש לו מדרגה השמינית. ומבאר על פי דברינו במאמר 'חשמל מטה', שזקן אהרן מסמל את חוטי אהרן, וחוטים אלו נמשכים מן "השמן הטוב על הראש ירד על הזקן זקן אהרן", שהוא עולם השמן השמיני. לכן לכהן גדול יש מעלה השמינית, שהוא מחבר לשמיני דרך זקן אהרן ודרך שמנת הבגדים. וכן מצינו בזהר (נשא קלב:) זקן הכהן גדול בשמונה תקונים נתקן כאשר השמן יורד על זקנו, כמו שכתוב "כשמן הטוב על הראש ירד על הזקן". רואים שהזהר מקשר את השמן של הכהן גדול למספר שמונה. וכן מובא שם שיש שלש מאות ותשעים שערות בכל קוץ וקוץ של זקן אהרן כמנין שמן. ורואים שהשערות הן בחינת שמן ממש, ולא רק שמן שיורד עליהם. וכן מובא ב'עץ חיים' להאריז"ל (שער יא ח"א ע' קג) שזקן אהרן ר"ת ז"א המסמל את מדת התפארת המתחברת לשמיני. וכן בארנו במאמר 'חשמל לולב', שאהרן הכהן הוא בחינת תפארת. וכן מובא ב'עץ חיים' להאריז"ל (שער לד' ע' קסב) שאהרן הוא בחינת יסוד אבא היורד להשפיע לזעיר אנפין, ויסוד אבא הוא היסוד העליון שיורד מהשמיני, דאמא היא בחינת שמיני, ויסוד אבא יורד להשפיע דרך בחינת אמא, דיסוד אבא מלבש ביסוד אמא. וכן מובא בלק"ת (מסעי פט:) שאהרן יש בו אותיות הר נ', לרמז על שיכותו לעולם השמיני הנקרא נ'. וכן מובא בפרע"ח להאריז"ל (העמידה ע' רסו) כהן גדול אינו מקבל מהאור הגדול כי אם על ידי צנורות שהם השערות. וכן מצינו בזהר (ויצא קמז:) שכהן גדול נוטל בראש לרמז שהוא קשור לשמיני שהוא בבחינת ראש. וכן מצינו בזהר (אמור פט:) כהן גדול דאיהו עלאה מכלהו בה"א עלאה, דכתיב "אשר יוצק על ראשו שמן המשחה". וכן אהרן בגימטריא דרבן המסמל את המחט הננעצת באדמה כמובא ברד"ק (ש"א יג, כא), דאהרן הוא המחט בקצה החוט הננעץ באדמה המסמלת את השמיני. וכן מובא בספר 'פרי חיים' (קאמרנא) שאהר"ן ר"ת רחובות הנהר נחלי אמונה המדבר על השמיני, בפיוט 'אל מסתתר'.

מצינו בזהר (בשלח מט:) כנסת ישראל שאהרן הוא השושבין שלה לתקן ביתה ולשמש אותה, ולהכניס אותה למלך להזדוג באחד, מפאן ואילך כל כהן שמשמש במקדש כמו אהרן. וכל אלו כהנים, כלם שושביני המלכה. רואים שאהרן הכהן וכל הכהנים הם בחינת אבא ואמא שהם שושבינין של השכינה. וכן מצינו

בגמרא (מנחות יח:) שיש במקדש ט"ו עבודות. וזה כמנן "ה המסמל את עולם השמן והשמיני. ולפי דברינו מישבת קושית התוספות מדוע התנא נוקט מספר ט"ו הרי יש יותר, ומבאר שתנא ושיר. ומבאר לדברינו שנקט מספר י"ה לרמז שסוד כל העבודות הוא להתחבר לשם י"ה. וכן בארנו במאמר 'חשמל דם' שהקרבת נקראים "אשי" ו"אשה" מלשון איש ואשה, והשכינה ששורה בהם היא שם י"ה ששורה אצל איש ואשה. י' באיש וה' באשה.

מצינו ברמב"ם (כלי המקדש פ"ד ה"ג) שמשנה חלק את הכהנים לשמונה משמרות. וכן מובא שם (ה"ט) שישנן שמונה מעלות בכהנה, מכהן הדיוט עד כהן גדול. וכן מצינו במשנה (קידושין עו.) הנושא אשה כהנת צריך לבדק אחריה ארבע אמהות שהן שמונה. ורואים מספר שמונה ואמא המסמלים את השמיני. וכן מצינו בגמרא (זבחים יט:) אמר רבי יוסי ברבי חנינא כל פיור שאין בו כדי לקדש ארבעה כהנים ממנו אין מקדשין בו שנאמר ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו. ורואים שצריך שיהיה בפיור לכל הפחות שיעור מים של שמונה ידים, ושמונה רגלים. וכן מובא במסכת פלה (ג) היו כל ישראל אנשים ונשים אוהבים אותו [את אהרן], תאנא שמונים אלה בחורים קרואים בשם אהרן יצאו אחרי מטתו. וכן מובא ברבנו בחיי (שמות כה, י) שהכהנים הנושאים את הארון היו בבחינת החיות שנושאות את הכסא, וכשם שהכסא נושא את נושאי, כך הארון נושא את נושאי. וכשם שבכסא היו ד' חיות כך בארון היו ד' כהנים הנושאים את הארון. ומבאר לדברינו דהכהנים הם בחינת חיות הקדש שמקשרים בין כלל ישראל לקב"ה. וכן מובא שם (דברים יח, ח) שכ"ד משמרות כהנה הן כנגד כ"ד משמרות המלאכים למעלה, ורואים קשר בין הכהנים למלאכים. ומבאר לדברינו דעבודת הכהנים היא דרך היסוד ששם מקום המלאכים, וכן הכהן בגימטריא שמונים, ובגימטריא יסוד, דהכהן הוא היסוד הנמשך מהשמיני. וכן בארנו לעיל במאמר 'חשמל מטה' שהכתוב (במדבר יז, כג) "פרח מטה אהרן" מסמל את החוט של אהרן, וכתוב זה הוא ס"ת חנ"ה המסמלת את עולם הבינה השמיני, כמובא ב'שער הפנויות' להאר"ל (עלינו לשבח ח"א ע' שכז). וכן טל"ת המסמלת את העולם השמיני מרמזת בכתוב (שם יח) "ואת שם אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבותם" בדלוג ה' אותיות. וכן ו' פעמים כהן המרמז על היסוד של הכהן, עם ג' אותיות כהן, בגימטריא סוד החשמל. וכן ו' פעמים כהן בגימטריא שפע. וכן הכהנים בגימטריא סולם המסמל את היסוד. וכן עיר הכהנים בגימטריא שמיני. [והוסיף הרה"ג ר' זאב פרידמן שליט"א שנוב עיר הכהנים, היא מלשון בינה המסמלת את העולם השמיני, ובגימטריא און המסמלת את הבינה.] וכן "לאהרן ולבניו" בגימטריא שמן. וכן בינ"ה מרמזת בכתוב (ש"א ב, לה) "והקימתי לי כהן נאמן כאשר בלבבי ובנפשי יעשה ובנתי לו בית נאמן" בדלוג הפוך של ג' אותיות, וכן בכתוב המדבר על משיחת אהרן ובניו בשמן המשחה (שמות כט, ט) "ומלאת יד אהרן ויד בניו" בדלוג הפוך של שתי אותיות. וכן חשו"ן ס"ת הפסוקים (ויקרא ח, יב) "ויצק משמן המשחה על ראש אהרן ומשח אתו". (במדבר לה, כה) "הכהן הגדל אשר משח אתו בשמן הקדש". דמובא בספר 'אמונת עתיד' (תשנ"ב ע' ל) שחשון הוא החדש השמיני והוא כנגד האות נ' המסמלת את השמיני.

מובא ברבנו בחיי (ויקרא כא, י) הכהן הגדול הוא דגמת השרפים, וזהו שאמר המלאך ליהושע הכהן הגדול "ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה", רמז לו מקומו ודגמתו, ותרגם יונתן בין שרפיא האלון ממה שכתוב "שרפים עמדים ממעל לו". רואים שהכהן גדול הוא בחינת השרפים המסמלים את החשמל העליון המתחבר לשמיני, כדבארנו במאמר 'חשמל כרובים'. וכן מצינו במדרש (תנחומא פקודי ב) בששי נברא אדם שנאמר "ויברא אלהים את האדם בצלמו", בכבוד יוצרו, ובמשפן כתיב אדם, שהוא כהן גדול שנמשח לעבד ולשמש לפני ה'. רואים שהכהן גדול הוא בבחינת אדם הראשון קדם החטא, שהיה לו חבור לחשמל כדבארנו במאמר 'חשמל חטא'. וכן הכתוב (שמות ד, יד) "ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי" בגימטריא תמר המסמל את היסוד דקדשה. וכן אהרן בגימטריא כתובים אלו המרמזים על החשמל. (בראשית כח, יב) "סלם מצב" (שמות לח, כח) "ויום לעמודים". (בראשית ב, ט) "עץ נחמד".

וכן יחזקאל שזכה לראות את נבואת החשמל היה כהן, כמו שכתוב (יחזקאל א, ג) "היה דבר הוי"ה אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר" וכן נבואת החשמל היתה בשנת 3333 ליצירה, ומספר זה מרמז על

היסוד שיש בו פעמים שש, כמנן נ"ו. והוסיף הרה"ג ר' אברהם אגשי שליט"א שאם נחבר את הספרות זו לזו, שתי ספרות 3 יוצרות ספרה 8 המסמלת את שרש החשמל, וזה גם מספר ל"ג שמסמל את החוטים העליונים שיוצאים מאמא עלאה, כדבארנו במאמר 'עולם השמיני'.

מצינו במשנה (בכורות מג.) **איזהו קרח כל שאין לו שטה של שער מקפת מאזן לאזן**. נראה דלכן כהן שאין לו שורת שער מאזן לאזן נקרא בעל מום ופסול לעבודה, דמצינו בזהר חדש (נשא קלח:) שהאזן היא בחינת בינה. וכיון שהכהן מקבל את השפע מהבינה דרך שערות ראשו הוא חייב שתהיה לו לפחות שורה אחת של שער מאזן לאזן לסמל את החבור של שער לבינה. ואם אין לו שערות אלו אין לו את האפשרות להיות כהן ולהמשיך את השפע. וכן **אוזן** מרמזת בכתוב (ויקרא כא, יב) "ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו" בדלוג ד' אותיות. **וכן** מצינו בגמרא (סנהדרין כב:) **תספרת של כהן גדול היתה ראשו של זה בצד עקרו של זה**. הינו שראש כל שיערה היתה בצד השרש של השיערה שמלפניה. נראה דיש כאן רמז ששערותיו הרוחניות עולות עד אין סוף, על ידי שראשה של כל שיערה מתחבר לשרש של השיערה שמעליה. כפי שהבאנו במאמר 'חשמל לולב', מהרבנו בחיי על עלי הלולב שהם זה למעלה מזה, לסמל על השפעותיו של הקב"ה שיורדות על ידי השתלשלות העולמות זה למטה מזה. וכן נראה ד**תספרת** היא מלשון **ספירות**, דתספרת גשמית מסמלת את השפעת השערות הרוחניים שנקראים ספירות, כפי שבארנו בפתיחה. וכן מובא בפרוש 'הבונה' על 'עין יעקב' שם **תספרת שער היתה מדקדק להראות שכל מחשבותיו היו מכוננות לאלקיות, וראשו של זה בצד עקרו של זה, מתקנת אחד לאחד לעקרי הדת הראשיים**.

מובא בלק"ת להאריז"ל (האזינו ע' רפה) שחמש ויקרא הוא בבחינת האות ה' ראשונה של שם הנו"ה המסמלת את עולם הבינה השמיני דהקרבנות מתקשרים לשמיני וממתיקים את הדינים שבאים משם. וכן מצינו במדרש (תנחומא תשא ב) **רבי יוחנן אומר "בטנג ערמת חטים" זו תורת כהנים שכלה כפרה, חטאות ואשמות, חטאת היא, אשם הוא, והוא נתון באמצעה של תורה**. רואים שחמש ויקרא הוא בחינת עמוד האמצע שמחבר לבטן של אמא עלאה שמכפרת דרך החסדים וגבורות שהם בסוד אשמות וחטאות, אשם הוא זכר בבחינת חסד, וחטאת היא נקבה בבחינת גבורה. [אף על פי שהאשם הוא איל המסמל את הגבורה, ביחס לחטאת הוא חסד כיון שהוא זכר]. נראה דלכן הקרבת הקרבנות נעשית על ידי הכהנים, דהקרבנות עולים למעלה דרך חוטי הכהנים המתחברים לשמיני. וכן נראה דמנהג ישראל להתחיל ללמד עם קטנים חמש ויקרא. לקשר את הקטנים לאור החנוך של אמא עלאה שמאיר דרך חמש זה. וכן מובא בשם הרה"ג ר' יצחק גנזבורג שליט"א **שאהרן** הוא מלשון **הריון**, לכן הוא בלע את המטה של פרעה, ואת מטות השבטים בסוד הריון. ומבאר לדברינו שאהרן הוא מתחבר ליסוד אמא ששם מקום ההריון. וכן הכתוב (ויקרא א, יג) **"הוא אשה ריח נוח" ר"ת אהרן**, דהקרבן עולה לריח נוח דרך החוט של אהרן הכהן. וכן הכתוב (ויקרא ו, ז) **"הקרב אתה בני אהרן" ס"ת בינה** המסמלת את העולם השמיני. וכן הקרבן צריך להיות בן שמונת ימים, כמו שכתוב (ויקרא כב, כז) **"ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה"**, דהקרבנות עולים דרך החוט המתחבר לשמיני ומטהרים את החוט שמתחבר לשמיני, לכן עליהם להיות בני שמונת ימים להתקשר לשמיני. וכן **קרבן** אותיות **ברק נ'**, לרמז על חוטי החשמל שנקראים ברק, שנמשכים משער הנ'. וכן פסוקים אלו בגימטריא **שמיני** (שם ב, ב) **"והקטיר הכהן"**, (ויקרא א, טו) **"והקריבו הכהן"**. (שם ד, לא) **"המזבחה לריח נוח"**. (שם ט, ט) **"הקטיר המזבחה"**. (שמות כט, יח) **"עלה הוא להויה ריח נוח"**.

כתוב (ש"א ב, יג) **"ומשפט הכהנים את העם כל איש זבח זבח ובא נער הכהן כבשל הבשר והמזלג שלש השנים בידו וגו', כל אשר יעלה המזלג יקח הכהן"**. נראה דלכן הכהן לקח את הבשר במזלג שיש בו ג' שנים, לרמז שהבשר עולה למעלה דרך היסוד שיש בו ג' חוטים, חסד גבורה תפארת, כדבארנו במאמר 'חשמל אות', וכן **מזל** המסמל את השפעת היסוד מרמז בתבת מזלג. וכן **מזלג** בגימטריא **יסוד**.

הוספות למאמר קץ הגאולה משנת תשע"ב עד שנת תשע"ה.
ניתן לקבל את המאמר המלא בבקשה לכתובת המייל דלקמן.

הבהרות נחוצות לשאלת רבים.

מאחר שהקץ שכתבנו מבוסס על תאריכים שנכתבו מפורש בזהר בכמה מקומות, חשוב להבהיר שתשע"ב של הזהר היא תשע"ג שלנו. כיון שהזהר הוא מדרש חז"ל, וחז"ל לא מנו את השבוע של בריאת העולם כשנה שלמה, כמו שהתחילו למנות לפני כאלף שנים לפי שיטת בעל המאור. וכן כל הרמזים שהבאנו על שנת תשע"ב תקפים לפי חז"ל גם לגבי שנת תשע"ג.

ועוד חשוב להבהיר שבזהר כתוב שבסוף תשע"ב [שהיא תשע"ג שלנו] יסתיימו ה'72 שנים של חבלי משיח ולידת משיח, ואחר כך יחל השלב הבא שהוא מלחמת גוג ומגוג, שתהיה בשנת תשע"ג שהיא תשע"ד שלנו. והזהר לא ציין מתי בתשע"ג [תשע"ד] תהיה המלחמה, בתחילת השנה, או באמצע, או בסוף, ואף שיש ראיות מחז"ל במקומות אחרים שגמר המלחמה והנצחון יהיה בסוכות, בזהר על תשע"ג [תשע"ד] לא מוזכר תאריך מדוייק. ויתכן שהמלחמה תתחיל בסוף תשע"ג [תשע"ד] והגמר יהיה בסוכות תשע"ה שלאחר מכן, וכפי שמצינו בגמרא שבשנת השמיטה יהיו המלחמות שלפני ביאת המשיח, ושנת תשע"ה תהיה שנת שמיטה. וכן הבאנו מהאריז"ל שכתב מפורש על תשע"ה שתהיה סוף הבירור, והארכנו במאמר.

גם לפני מאה שנה הדברים התרחשו באותם תאריכים. המלבי"ם [דניאל ז'] חישב את קץ דניאל על שנת תרע"ג. ומלחמת העולם הראשונה פרצה בבין המצרים של שנת תרע"ד, ועליה אמר החפץ חיים שהיא המלחמה הראשונה של גוג ומגוג.

וגם לפני מאתיים שנה הדברים התרחשו באותם תאריכים. כידוע שכמה מתלמידי המגיד ממעזריטש זי"ע נתאחדו בעבודה להחיש את ביאת המשיח בשנים תקע"ב תקע"ה, ונסתלקו בשנת תקע"ה. הלא המה: המגיד מקאז'ניץ, ורבי מנחם מענדל מרימנאב, והחוזה מלובלין. וכמו שבימינו בארנו על פי חז"ל שזמן ביאת המשיח ומלחמת גוג ומגוג, הם תהליך מסוף שנת תשע"ב עד סוף שנת תשע"ה. כך בזמנם מלחמת נפולאון נגד אלכסנדר הרוסי פרצה בי"ד בתמוז תקע"ב, ונמשכה עד י' בסיון תקע"ה. וכל השנים הללו נתאמצו הרמ"מ מרימנאב זיע"א עם עוד גדולים להפוך את המלחמה למלחמת גוג ומגוג להחיש את הגאולה.

כל אלו הם תאריכים של גאולת בעיתה שהיא גאולה בתהליכים כפי שהארכנו במאמר, ובתוך התהליכים יש זמנים מסוגלים לעבור לשלבים הבאים. ואם יזכו יבא מיד.

תמוז בגימטריא מלך המשיח.

הגאולה העתידה דומה לגאולת מצרים כמו שכתוב (מיכה ז, טו) "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". וגאולת מצרים התחילה להתנוצץ בתקופה של תמוז ב' אלפים תמ"ז לבריאת העולם, פשמישה ואהרן התיצבו לפני

פרעה ועשו את האותות, ואז היתה מפת דם (כי כל מכה שמה חודש ימים). וכן גאלת מצרים היתה אחרי חצות היום, כשנטו צללי ערב, כמובא במכילתא (בא ה) אימתי יצאו אלו ממצרים משש שעות ולמעלה וכן הוא אומר "ויהי בעצם היום הזה יצאו וגו'". ר' נתן אומר מנין ראיה לבין הערבים שהוא משש שעות ולמעלה אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר "אוי לנו כי פנה היום פי נטו צללי ערב". והוסיף הרה"ג ר' י' ש' צור שליט"א שצעת פרעה להוציא את בני ישראל ממצרים: "היכן משה היכן אהרן" בגימטריא תשע"ב. כפי שמצינו במדרש (ילקוט שמות רח) "ויקרא למשה ולאהרן לילה" מגיד שהיה פרעה מחזר ושואל בכל ארץ מצרים היכן משה שרוי היכן אהרן שרוי. "ויאמר קומו צאו".

וכן מובא במדרש 'סדר עולם רבה' (פרק רביעי) שנח שלח את העורב ב' בתמוז, ושלח את היונה בפעם הראשונה ב"ז בתמוז, ושוב שלח את היונה בכ"ד בתמוז, וביום כ"ד בתמוז חזרה היונה לעת ערב עם עלה זית בפייה, וכ"ד בתמוז הוא התאריך המדויק של זמן מנחה גדולה כשמחלקים לשש וחצי שעות. וכן ראיתי בשם הרה"ג ר' יצחק גנזבורג שליט"א ש"כ"ד תמוז הוא התאריך היחיד בשנה שיוצא בגימטריא 477 כמנין בעתה. האותיות הגלויות בבעתה בגימטריא 477. ורק חלק המלוי בית עין תו הא בעצמו, שוב בגימטריא 477.

והוסיף הרה"ג ר' אברהם פלדמן שליט"א שתמוז"ז ר"ת זמן תפלת מנחה וערבית. שהקב"ה יכול כבר ללכת להתפלל מנחה ערבית של ליל שבת, ולהחיש גאלתנו אמן. או באפן אחר זמן תפלת מנחה בו' המרמז על האלף הששי. והוסיף הרה"ג ר' יוסף שינברגר שליט"א שתמוז בגימטריא מלך המשיח.

שמעתי מהרה"ג ר' דוד אבוהצירא שליט"א בהספדו על אחיו הרה"ג ר' אלעזר זצ"ל שעלה בסערה השמימה במוצאי יום כ"ו בתמוז תשע"א, שהר"ת של "אלה מסעי בני ישראל" הן משיח בן יוסף והוסיף שהא' של "אלה" מרמזת על אחיו הרה"ג רבי אלעזר זצ"ל, שלפי דבריו יש לו ניצוץ משיח בן יוסף. והראו לי בגליון 'פנינים' שמביא צוטט מה'חקל יצחק' מספינקא ה"ד, משיח בן יוסף יהיה הגואל הראשון, ויבא מקודם לתקן העינים. ומקשר שם ענין זה לחדשי תמוז אב שהם בבחינת עינים כידוע. וכן אומרים בנסח התפלה 'ותחזינה

עינינו בשובך לציון ברחמים' וכן שנת תשע"ב נרמזת בנסח התפלה ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים.

מובא מהאדמו"ר ר' יואל מסטמאר זצ"ל שאמר בדרך צחות כשהקימו את מדינת ישראל בערב שבת פרשת אמור ה' באיר תש"ח, שהמדינה מרמזת בפסוקים השייכים לאותו יום בפרשת המקלל שם ה', ששם שרש מדינת ישראל. כי פרשה זו באה לאחר הזכרת כל המועדים בפרשה. וכמו שהתורה הזכירה לאחר המועדים רמזים על המועדים מדרבנן; פרשת שמון זית למנוחה לרמז על גס חנכה, ופרשת אפית לחם הפנים, לרמז על סעדת פורים, כך באה מיד אחריהם פרשת המקלל לרמז על ה"חג" של המדינה החדשה בה' באיר. ועוד הוסיף שפרשה זו היא המקום היחיד בתורה בו מזכיר "איש הישראלי". ונראה דבר פלא שאכן מעשה המקלל היה ביום שבת קדש ה' באיר תמ"ט. כמובא ברש"י (ויקרא כד, י) "ויצא וגו'", מהיכן יצא, רבי ברכיה אומר מפרשה שלמעלה יצא, לגלג ואמר ביום השבת יערכנו דרך המלך לאכל פת חמה בכל יום, שמא פת צוננת של תשעה ימים בתמיה. ומתניתא אמרה מבית דינו של משה יצא מחיב, בא לטע אהלו בתוך מחנה דן אמרו לו מה טיבך לכאן אמר להם מבני דן אני אמרו לו "איש על דגלו באתת לבית אבתם" כתיב, נכנס לבית דינו של משה ויצא מחיב עמד וגדף. וכינון שאלו ואלו דברי אלהים חיים, ושניהם אמת, זה אומר שאחרי שיצא חיב מבית דינו של משה ביום ג' ראש חדש איר שנת תמ"ט כשסדרו את

הדגלים, בשבת ה' באיר הוא ראה את לחם הפנים ולגלג וקלל. וכן מובא ב'בעל הטורים' (ויקרא כד, י) **סמך מקלל לביום השבת לומר שהמקלל ומקושש היו בזמן אחד**. ורואים שהמקלל היה בשבת. וכן מצינו ברש"י שם **"וניחיהו לבדו ולא הניחו מקושש עמו ששניהם היו בפרק אחד**. וזה מקביל בדיוק לחג שהכריזו הציונים בכניסת השבת פרשת אמור ה' באיר תש"ח. וכן מובן מדוע מצינת התורה שהמקלל היה **"בן איש מצרי"** היינו מהערב רב שהם מצרים שהתערבו בעם ישראל, כי פרשה זו היא שרש הערב רב. וכן **"בן איש מצרי" עם המלים בגימטריא תש"ז, ובשנת תש"ז היתה הצהרת האו"ם שממנה התחילה מדינת ישראל**. ומובא ברש"י שם **"בן איש מצרי" הוא המצרי שהרגו משה**. ומצינו בזהר (פנחס רמו:) שלעתיד לבא משה ינצח את הערב רב. היינו כמו שבמצרים משה נצח את אביו של המקלל שממנו שרש מדינת ישראל, כך בזמן הגאולה בקרוב, משה ינצח את ראשי הערב רב, ונזכה למלכות דקדושה. וכמו שמשה הרג את המצרי בשם המפרש, כך לעתיד לבא משה ינצח את הערב רב בכח פנימיות התורה, בסוד שם המפרש. וכן המקלל **לגלג וזלזל בלחם הפנים**, כדרך של הערב רב שמזלזלים ופוגעים בפרנסה של צד הקדושה ששרשה מלחם הפנים. ונביא את הפרשה עם רמזים מהרמ"ז שליט"א למה שקורה היום. (ויקרא כד, י) **"ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי [בן] ר"ת בגימין נתניהו, נפתלי בנט, ולפיד הוא בן אביו... ובלבני יש בן באמצע, ובן בגימטריא הליבה**. בתוך בני [ר"ת בגימין נפתלי יאיר] ישראל **וינצו במחנה [אותיות ציון, היינו הקלפה הציונית] בן הישראלית ואיש הישראלי: ויקב [התרגום ופרש ר"ת רב שי פירון] בן האשה הישראלית את השם ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי [כל ענין הלכה התחיל מועדת דברת, שבראשה עמד שלמה דברת. ואמו של יאיר לפיד שמה שולמית] למטה דן: וניחיהו במשמר [נתנו להם משמרת במשרדי הממשלה] לפרש [ר"ת רב שי פירון] להם על פי ה': וידבר ה' אל משה לאמר: הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל השמעים את ידיהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה: ואל בני ישראל תדבר לאמר איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו: ונקב שם ה' מות יומת רגום ורגמו בו כל העדה כגר כאזרח [התרגום **כניצבא, מבחני המיצ"ב**]. בנקבו שם יומת: ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת: ומכה נפש בהמה [בגימטריא ב"ן, ובגימטריא הליבה, ומרמז על תארי בי איי, אייטש איי, אם איי וכן הערב רב נקראים בזהר בהמה] **ישלמנה [מנסים לפתות עם שלמונים]**. נפש תחת נפש: ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו: שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו: ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת: משפט אחד יהיה לכם [בתי המשפט]. כגר כאזרח יהיה [שויון בנטל]. כי אני ה' אלהיכם: וידבר משה אל בני ישראל ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה ה' את משה". וכן יאיר הוא לשון אריכה שמרמז על המקלל. ופרשת המקלל מסימת את פרשת אמור שיש בה 124 פסוקים כמנין לפיד.**

המהר"ל (נצח ישראל לב) מבאר את הגמרא על מוצאי שביעית בן דוד בא, שכבר מהשנה הרביעית של השמיטה מתחיל תהליך הגאולה. והשמיטה הבעל"ט תהיה בשנת תשע"ה, יוצא שכבר בתחילת תשע"ב שהיא השנה הרביעית מתחיל תהליך הגאולה. והוסיף הרה"ג ר' א. ח. א. שליט"א שה'תשע"ו בגימטריא הפסוק (דברים ל, ג) **"ושב וקבצן מפל העמים"**. והוסיף הרה"ג ר' שמואל גרוס שליט"א שנסח התפלה **"ותשכן בתוכה כאשר דברת"** בגימטריא תשע"ו. וכן שנת תשע"ה מרמזת בכתוב (תהלים לו, ז) **"אדם ובהמה תושיע יהוה"**. ולפני זה יש אות ה', המרמזת על ה' אלפים. וכן תשע"ה ר"ת הפסוק המדבר על גלות מצרים, (שמות ה, ח) **"ואת מתכנת הלבנים**

אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו". וכן תשע"ה בגימטריא נסח התפלה זכרנו בזכרון טוב לפניך. והוסיף הרה"ג ר' צ' ח' שליט"א שתשע"ה מרמזת בנסח התפלה: 'יה דמעת פניהם תשעה. ותאסף עדר תועה. ותקים לך רועה. ופקד בטוב צאנך. והוסיף הרמ"ז שליט"א שרואים קשר בין השנים תשע"ב תשע"ה, ששתייהן מתחילות ביום ה', היינו היום הראשון של ראש השנה חל ביום ה'. ואחר כך כל החגים וקריאת הפרשיות הם באותו סדר בדיוק לאורך כל השנה. וכן היום השני של ראש השנה שחל ביום ו' בשתי השנים דומה לזמן בריאת העולם שראש השנה היה ביום ו'. ואף על פי שהיום הראשון של ראש השנה לעולם לא יחול ביום ו', [לא אד"ו ראש], שני הימים הם יומא אריכתא, ויש כאן בחינה של התחדשות כמו בריאת העולם מחדש. והוסיף הרה"ג ר' יהודה אריה ספרין שליט"א שה'תשע"ה בגימטריא הכתוב (שמות יט, יט) "ויהי קול השפר הולך וחזק מאד" עם האותיות והכולל. וכן כתוב (בראשית יב, ד) "וילך אברהם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט ואברהם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן". ומצינו בזהר (לך לך עט.) מה ראה אברהם לדבק עמו לוט אלא בשביל שצפה ברוח הקדש שעתיד לצאת ממנו דוד. רואים שהזהר מפרש מדוע לקח אברהם דוקא את לוט, בצאתו מחרן. שצפה ברוח הקדש שיצא ממנו דוד. וזה היה כשאברהם היה בגיל ע"ה המרמז על שנת תשע"ה שבה נזכה למלכות משיח בן דוד.

הושלמה בס"ד סדרת שיעורי וידאו במאמר הגאולה בתשע"ב 26 שיעורים ניתן להוריד בארכיון דלקמן.

הופיע מאמר הגאולה המלא והמעודכן מעומד מחדש בשנת תשע"ג, ניתן לקבל בבקשה למייל.

יצאו לאור לארכיון כולל בלבד שיעורי וידאו המראים את סדור הרש"ש על המסך ומסבירים את הכוונות של כל מעגל השנה. פרטים בטל 026537343

חדש: סדרת שיעורי וידאו חדשה בספר סוד החשמל מהתחלה עם הוספות חדשות. ניתן להוריד בארכיון ולעקוב מידי פעם על הוספת שיעורים חדשים.

הוקם בס"ד ארכיון לעלוניים ומאמרים שפורסמו. כולל מאות שיעורי אודיו בספר סוד החשמל ובספר הזהר שעדין לא פורסמו. כמו כן ניתן להוריד אוסף מאמרים בענין הגאולה בתשע"ב ועוד.

קישור לארכיון:

<https://docs.google.com/folder/d/0B5g5K6Iej11iT3Z0M2NOVnJZX3c/edit>

הערה חשובה: בשיעורי הוידאו המופיעים בארכיון סוד החשמל ישנה תופעה שכל שיעור מתחיל שוב בגמר השיעור בלי פס קול. ובעצם כל שיעור הוא קובץ כפול שחוזר על עצמו. ובהורדת השיעור למחשב התופעה נעלמת.

נודה מאד לכל מי שישלח הוספות על מאמר זה לזיכוי הרבים

ניתן להזמין את המהדורה החדשה של ספר 'סוד החשמל' [5 כרכים] במחיר 80 ₪ בלבד בטל: 0573109982.

או במייל fish@neto.net.il ניתן לקבל את העלון בקובץ וורד לשלוח בקשה למייל.

מאמר חדש לפרשת פנחס על דרך ההלכה והפלפול. מאת הר"ג ר' מרדכי קרליבך שליט"א מחבר הספרים 'חבצלת השרון'

[המאמר מוגש בשינויי עריכה קלים לתועלת הקוראים].

ששת אלפים שנה הוי העולם, שני אלפים תורה.

הקשר בין 'שני אלפים תורה' לקביעת מציאות הטבע בדיני התורה.

תנא דבי אליהו ששת אלפים שנה הוי העולם, שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. [ע"ז ט.].
ענין זה מפורש שם דשני אלפים תורה תחילתם כאשר אברהם היה בן נ"ב שנה, ובאותה תקופה נאמר ואת הנפש אשר
עשו בחרן, ופרש"י [ד"ה אלא] דמתרגמינן דשעבידו לאורייתא, דזמן תורה התחיל כשאברהם ושרה שיעבדו את העולם לדברי
תורה, דאברהם אבינו היתה לו קבלת התורה מסוימה, ותקופת שני אלפים תורה נסתיימה עם חתימת תקופת הש"ס.

והנה מדברי רש"י בע"ז שם ובסנהדרין [דף צז. ד"ה ושני] נראה דמה שאמרו שני אלפים תורה היינו ששני אלפים שנה המה
עם תורה בלא ימות המשיח, אך גם בשני אלפים ימות המשיח ישנה תורה, אכן המהרש"א כתב דמסיום שני אלפים
תורה נדלדלו בגלות, וביום תקופת התנאים שהוא סוף ב' אלפים תורה גלו גלות גמורה ואין תורה, ועל זה אמר הכתוב באיכה
'מלכה ושריה בגויים אין תורה', וכ"ה בעבודת עבודה בע"ז.

וכן דעת הגר"א [מובא בספר הכתב והמכתב] דעיקר התורה היה בזמן הבית, כדמצינו על ר"ע שנתגלו לו מה שלא נתגלה
למשה, ואחר חורבן הבית נאמר 'אין תורה', ומבואר שם דאין זה מיד עם החורבן, שכ"כ וז"ל ובחורבן אחר ד' אלפים
חזר לתוהו, והוא כדברי המהרש"א, וכ"כ בקובץ איגרות חזו"א [ח"ב סי' כ"ד] דכל התורה בסיני ניתנה, ועד זמן רבי נתגלה כל
מה שראוי להתגלות וכו', שני אלפים תורה, עכ"ד.

ומדברי כולם נראה דסוף תקופת שני אלפים תורה היה בחתימת המשנה, כמבואר בסדר הדורות שנת ד"א ר"ס, שלדעת
הראב"ד חתימת המשנה היה בשנת ג"א תתקמ"ח, ולדעת רב שרירא גאון היה בשנת ג"א תתקע"ח, אבל
חתימת התלמוד היתה בשנת ד"א ר"ס לבריאת העולם, אכן לפי מה שמבואר לקמן נראה דחלק ממעלות שני אלפים תורה
נשלמו בחתימת התלמוד, ואפשר ספיחי המשנה היא זו, וכבר העירו בזה.

כתב הרמב"ם [פ"י שחיטה ה"ג] כל אלו שמנו חכמים ואמרו שהן טריפה, אע"פ שיראה בדרכי הרפואה שבידינו
שמקצתן אינן ממיתין, ואפשר שתחיה מהן, אין לך אלא מה שמנו חכמים שנאמר על פי התורה אשר יורוך, ודברי
הר"מ סתומים ואין להם מובן, דנראה כאילו הוא מקיים אמיתת דברי הרופאים, וא"כ היאך נתיישבו דברי חכמים שקבעו אותם
כטריפה, ומפורש בחולין [דף נח:]: שאין רפואה לטריפה, וצע"ג.

והנה תנן בחולין (דף עו.) דבהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה ולמטה כשרה מן הארכובה ולמעלה טריפה, ודעת הר"י
כלישנא קמא שם דנחתכו רגליה למטה בארכובה תחתונה כשרה אף אם נחתכה למעלה מצומת הגידין, וכתב הרמב"ן דאף
דאם נחתך צומת הגידין טריפה, מ"מ אם חזר וחתכה למעלה ממנה הרי זו חוזרת להכשרה, והר"ן בסוגיא שם [כד:]: השיג על
הרמב"ן מהא דמפורש בחולין נח: דאין רפואה לטריפה.

ובחזו"א יו"ד סי' ה' סק"ג ביאר וז"ל בקצרה, באמת נראה שברא הקב"ה רפואות אף לטריפות, אלא שלא נתגלו בכל דור
ודור ובכל מקום ומקום, ויש אשר נתגלו וחזרו ונשכחו, והכל ערוך ומסודר מאת הבורא בראשית הבריאה,

ונמסר לחכמים לקבוע הטריונות על פי רוח קדשם שהופיע עליהם, והנה היה צריך להקבע בב' אלפים תורה דיני הטריונות לדורות, ואין לנו תורה חדשה אחריהם, והיו קביעות הטריונות כפי השגחתו יתברך בזמן ההוא, ואותן המחלות שהיו בזמן ההוא, שלא נתן הקב"ה לברואיו אז רפואה, המה הטריונות שאסרתן התורה בין בזמן ההוא ובין בזמן של הדורות הבאים שמסר הקב"ה את משפטי התורה שלהן לחכמת הדורות ההם, עכ"ד החזו"א הנפלאים.

באופן דלפי"ו נראה דטרופות לא תליא באם ימות או יחיה, אלא שהתורה אסרה בעל חי שקיבל 'מכת מיתה' של טרופות, ומסר הכתוב לחכמים שבאותם דורות של אלפים תורה לקבוע אילו הן המכות דחשיבי מכת מיתה בגדרי התורה, ומאחר שנקבעו להיות כמכת מיתה הרי זו טרופות אף אם לאחר זמן עלה ביד הרופאים לרפאותן, שכן שם 'מכת מיתה' לעולם הוא, אף לאחר זמן שהצליחו הרופאים לרפאותה.

לפי"ז מה שהיה עם יעקב במלחמתו עם שרו של עשו, דברש"י מבואר שקולית הירך התקוע בקילבוסת נתקעקע ממקום חברתה, וזהו לכאורה בוקא דאטמא דשף מדוכתיה שבחולין [דף נה:]. לחד מאן דאמר טריפה הוא, ומהו שאמר הכתוב 'וירא כי לא יכול לו', ונתבאר שם דאפשר שבזמן יעקב היתה רפואה, אך טריפה נקבע לפי זמן הש"ס.

ולפי יסוד זה יהיו קשים דבריו של הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד [סי' כ"ג], שצייד במכתבו להגאון בעל הפרי יצחק וז"ל, מאחר שתלתה התורה זמן קר"ש בשכיבה ובקימה, ולא נכתב הזמן בהדיא, אם דרך בני אדם מצד חולשתם שירדה לעולם משנתה, וכעת כולם ישנים יותר או קמים באיחור יותר, יש מקום לומר דיש כאן חיוב דאורייתא, והגם שלא מצאתי הדבר מפורש, לענ"ד הסברא נכונה, וכ"ש במקום שטבע האקלים גורם לזה. ויש לדון, דאף דעיקר תלוי בזמן שכיבה, מ"מ כבר נמסר הדבר לחכמים וקבעוהו לפי שיעור רביעית היום, ובפרט למה שנתבאר שקבעוהו לפי שעות, דהוא נכנס בעיקר הקביעות שהוא עד סוף שעה שלישית, ומעתה שפיר נקבע הדבר לדורות אף שאינו זמן שכיבה וקימה, כמו שנתבאר מדברי החזו"א לענין טרופות. ואם שדבריו נכונים מסברא, מ"מ לא מצאתי סברא זו בדברי גדולי האחרונים שדנו בזה,

בלבוש [אה"ע סי' ה' ס"ב] מבואר שפצוע דכה יכול להוליד, והאחרונים תמהו עליו מסוגיא מפורשת ביבמות [דף עה:]. דאינו מוליד, ובשו"ת חת"ס [אה"ע סי' י"ז ד"ה והרי"ף] ביטל דברי הלבוש יעו"ש, ובאגרות משה [אה"ע ח"ב סי' ג'] כתב וז"ל, תמוה מאד על גאון כמותו שכתב דברים שאינם נכונים, וא"א להעלות על הדעת אף לאומרון בעלמא. ונראה בביאור דברי הלבוש על פי דברינו, שיסוד שם פצוע דכה לא תליא במה שאינו יכול להוליד, אלא בעצם מה שיש לו 'מכה' ו'פציעה' מסוימת באותו מקום המונעת ממנו את הלידה, ומאחר שבזמן חכמי התלמוד באלפים תורה מי שנחתך לו ביצה אחת לא היה ראוי להוליד, ממילא נחשב זה כמכה שיש בה כדי לבטל לידה, ואף שאחר כך התחדש בעולם רפואה לכך מכל מקום שם מכת 'פצוע דכה' לא בטל.

'רב אשי ורבינא סוף הוראה'.

מצינו בגמרא [ב"מ פה:]: סיפרא דאדם הראשון כתיב ביה וכו', רבינא ורב אשי סוף הוראה, וסימנך עד אבוא אל מקדשי אל אבינה לאחריהם. חותם זה של חתימת התלמוד נחקק כבר מאז בריאת העולם, כי אז מסר הקב"ה לאדם הראשון מוסדות הארץ ומוצקי תבל, ובחתימה זו נאמר שרבינא ורב אשי הם אלה החותמים על תקופת התלמוד.

ובברכות [דף ה.]: אמר רבי לוי בר תמא אמר רבי שמעון בן לקיש, מאי דכתיב 'ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם', לוחות אלו עשרת הדברות, תורה זה מקרא, והמצוה זו משנה, אשר כתבתי אלו נביאים וכתובים, להורותם זה תלמוד, מלמד שכולם נתנו למשה מסיני. ובפשוטו היה נראה דתלמוד זה כולל כל

הפירושים שממתן תורה ועד זמנינו אנו, שכל כולו בכלל התלמוד הוא. וכן משמע בירושלמי [פאה פ"ב ה"ד] ריב"ל אמר עליהם 'ועליהם' כל 'ככל' דברים 'הדברים', מקרא משנה תלמוד ואגדה אפי' מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה בסיני, מה טעם 'יש דבר שיאמר אדם ראה זה חדש הוא וגו', משיבו חבירו ואומר לו כבר היה לעולמים. ומשמע דכל מה שתלמוד ותיק עתיד לחדש הוא בכלל מה שניתן למשה בסיני בכלל 'להורותם זה תלמוד'.

ונראה, מדיוק לשון הכתוב ואתנה לך את הלוחות האבן וכו' שכל פרט ופרט קובע תורת 'תורה' לעצמה, שכן נתינת הלוחות קובעת ענין לעצמה, כי הרי לוחות חלות לעצמם מלבד מה שהמה מכלל כל התורה, ואף גם איקרי לוחות הברית כי כל הדברים שבפנים יש עליהם כריתת ברית מיוחדת, וכן 'תורה' לחוד, 'נביאים וכתובים' לחוד, ואף המשנה קובעת שם לעצמה בתורת 'משנה', ואף ה'תלמוד' קובע שם לחוד.

והנה בקוב"ש ח"ב קונטרס ד"ס סי' ב' סק"ה, כתב דקיבוץ כל חכמי ישראל יש להם כח של בית דין הגדול, ולכן נתחייבנו לקיים הכרעת חכמינו בחתימת התלמוד, דאף שכבר בטלה הסמיכה, מ"מ קיבוץ כל ישראל כבית דין הגדול היושבים בלשכת הגזית, וגדולה יותר מבי"ד הגדול שיפה כוחם רק כשיושבים בלשכת הגזית, אלא שעמד על דברי הר"מ שכ"ז נאמר ברוב חכמי ארץ ישראל, הגם שאינם רוב חכמי ישראל, ואכ"מ.

אכן לעניותי היה נראה דכח חתימת התלמוד אינו רק משום דהוה כהוראת בית דין הגדול, אלא משום שכך ניתנה תורה, דכל מה שנכנס אל תוך התלמוד הרי הוא קובע שם תורה לעצמה, וכל זה בכלל מה שאמר הכתוב ואתן לכם את הלוחות האבן וגו', להורותם זה תלמוד, וחלות שם תורת תלמוד חייל במסוים על מה שבא בהוראה שבתלמוד, וכפי שיבואר.

וענין זה מבואר עם המבואר בתנא דבי אליהו [שהובא בע"ז שם] ששת אלפים הוי העולם, שני אלפים תוהו שני אלפים תורה, ושני אלפים ימות המשיח, ותקופה זו נסתיימה עם חתימת תקופת הש"ס, וחלות גדרי הדינים נקבעו באותם אלפיים תורה, וממילא דמה שאמר הכתוב ואתנה לך וגו' להורותם זה תלמוד, אין זה על כל הפירושים עד זמנינו אנו, אלא במסוים הוא קאי על התלמוד שנחתם בשנות אלפיים תורה.

והנה הר"מ בהקדמה כתב וז"ל, רבינא ורב אשי וחבריהם סוף גדולי חכמי ישראל המעתיקים תורה שבעל פה, ושגזרו גזירות והתקינו התקנות והנהיגו מנהגות ופשטה גזירתם ותקנתם ומנהגותם בכל ישראל בכל מקומות מושבותם וכו', כל הדברים שבגמרא הבבלי חייבין כל ישראל ללכת בהם, וכופין כל עיר ועיר וכל מדינה ומדינה לנהוג בכל המנהגות שנהגו חכמי הגמרא ולגזור גזירותם וללכת בתקנותם. הואיל וכל אותם הדברים שבגמרא הסכימו עליהם כל ישראל, וכו', ואותם החכמים שהתקינו או שגזרו או שהנהיגו או שדנו דין ולמדו שהמשפט כך הוא, הם כל חכמי ישראל או רובם והם ששמעו הקבלה בעקרי התורה כולה דור אחר דור עד משה רבינו עליו השלום, וכל החכמים שעמדו אחר חיבור הגמרא ובנו בו ויצא להם שם בחכמתם הם הנקראים גאוניו וכו'. אשר נראה מבואר דיש מעלה לחכמי התלמוד בתורת מעתיקי השמועה, ואף בגזירה שלהם.

באופן דע"כ כוונת הר"מ בזה שענין חתימת התלמוד אית בה תרתי, א. מצד עצם התורה עצמה, שהיא הנקראת תורה שבעל פה, וענין זה שייך למה שחכמי התלמוד הם העתיקו את התורה ממש רבינו, ומאחר שהתורה שבעל פה בידיהם הם אלו המוסמכים לקבוע תקנות ולגזור גזירות, ב. ומכלל זה שמאחר שאין תקנה בישראל בלא שפשט בכל ישראל, הוסיף הר"מ דכל התקנות והגזירות שבש"ס פשטו בכל ישראל.

והראב"ד בספר הקבלה [סדר האמוראים] כתב וז"ל, הדור השביעי מרימר ומר בר רב אשי וחבריהם הם סיימו את הש"ס בבלי ונחתם בשנת ד' אלפים רס"ה ליצירה, ונתפשט בכל ישראל וקבלו אותו עליהם ולמדו אותו ברבים חכמי

כל דור ודור והסכימו עליו כל ישראל, ועליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע וכו', עכ"ד, אשר נראה דאף דצריך לזה הסכמת כל ישראל, מ"מ 'חתימת התלמוד' חותמו לקבעו בשם 'תורה' לעצמו.

והנה נחלקו הראשונים באם אפשר לקבוע ברכה שלא הזכר בתלמוד, ולשון הרא"ש בקידושין [פ"א סי' מ"א בסופו] שלא מצינו שמברכים שום ברכה שלא הזכרה במשנה או בתוספתא או בגמרא, כי אחרי סידור ר"א ורבינא לא מצינו שנתחדש ברכה, [ובקרוב נתנאל הקשה מדברי הרא"ש מברכת בתולים], וכ"כ הב"י [או"ח סי' מ"ו] דמאחר שלא נזכרה בתלמוד [ברכת הנותן ליעף] איך היה רשות לשום אדם לתקנה. הרי מבואר מדברי הרא"ש דבחתימת התלמוד נחקק שהוא התורה ואין להוסיף עליו, ואין נראה דאין זה אלא הסכמה בעלמא שלא לתקן, אלא שאין כח לחדש ולתקן דברים חדשים, ומשמע מזה כמש"נ.

ענין חתימת התלמוד כלפי פירושי המקראות, מנהגים ורפואות.

והנה בפירוש פשוטו של מקרא במקום שאינו נוגע לאיסורים ומצוות, מצינו בדברי רבותינו בכל הדורות קמאי ובתראי, אשר יצאו לפרש ולהאיר את הכתובים אף שלא בדברי רבותינו בתלמוד, כדיבואר, והטעם לכך י"ל דענין 'חתימת התלמוד' נכתב בספרו של אדם הראשון, והובא בב"מ [דף פו.], ושם כתוב רבינא ורב אשי סוף 'הוראה', וי"ל שחתימת התלמוד נעשתה על ההוראה, ולא על פירושי הכתובים.

וכן מובא ב'אור החיים' [בריש פרשת בראשית ד"ה והגם] כי הרשות נתונה לפרש משמעות הכתובים בנתיבות העיון שלא כדברי חז"ל, כי ע' פנים לתורה, ואין אנו מוזהרים שלא לנטות מדברי הראשונים אלא בפירושים שישתנה דין לפיהם, וכ"כ באוה"ח ריש פרשת בחוקותי וז"ל, אומרם ז"ל בויקרא רבה שהרשות נתונה ללומדי תורה לפרש בה ולדרוש בכמה אורחין ושבילין ותלמיד ותיק יחדש בדרשת הכתובים כאשר יוכל הכתוב שאת, ככל אשר תשיג ידו בתורתו, ויצו ה' כאן באומרו 'אם בחוקותי' שהיא התורה 'תלכו' בפרדסה, תנאי הוא הדבר 'ואת מצותי וגו'', פירוש שלא יהיה מגלה פנים בתורה שלא כהלכה.

ובמהרש"ל (חכמת שלמה סנהדרין דף נב:) על מה שהש"ס אמר דרב חמא שרף אשת איש שזינתה ובת כהן היתה, ואיתא שם בש"ס שרב חמא טעה, וע"ז השיב המהרש"ל, דלא טעה, וצורך שעה היה ומשום הכי שרפה שלא כדיני ישראל בפתילות אבר שלא יאמרו דנין אפילו בזמן הזה וכו', ואינני כחולק על התלמוד שהרי אין בו נפקותא לא לחיובא ולא לפטורא ואין זה אלא למשיחא, וכ"כ בתויו"ט נזיר (פ"ה מ"ה).

וקשה מתוס' ברכות [דף יח. ד"ה למחר] שכתבו כלפי מה שנהגו להסיר ציצית מבגדי המתים וז"ל, אנו סומכין על מסכת שמחות וכו', אע"פ שהגמרא חולק עליו, יש דברים שאנו מניחין הגמ' שלנו ואנו עושין כספרים החיצונים, כמו מחזון ישעיה כפסיקתא וכמו ויחל שיש במגילה דף לא. שקורין ברכות וקללות, ובמסכת סופרים מפרש ויחל, וכו', ע"כ, הרי לכאורה מבואר דלא היתה חתימת התלמוד על כל הלכות התלמוד.

והנה ברא"ש הלכות ספר תורה הביא מה דאיתא במסכת סופרים וכתב וז"ל, הירושלמי הוא עיקר כנגד מסכת סופרים, כי מסכת סופרים נתחבר בדורות האחרונים, ולא הובא מדבריו בתלמוד וכו', הרי דהתלמוד ודאי קודם למסכת סופרים, ועכ"ז פעמים שנהגו כהמסכת סופרים דלא כהתלמוד, אשר לכאורה מוכרח מזה שחתימת התלמוד אינה מוחלטת כל כך עד כדי שפעמים נוהגים כדברי המסכת סופרים, וצ"ע בזה.

והנראה בזה דלא נקבע חותם התלמוד אלא על ההוראות, ואילו עניני הקריאה של קריאת התורה אינו נידון של הוראה

של איסור והיתר, אלא הכל מסור למה שנהגו, וממילא לא חל על זה חותם התלמוד, וממילא י"ל אף לענין מה שכתבו בתוס' להסיר ציצית מבגדי המתים, דלא הוזכר בש"ס בתורת הוראה, אלא שכך נהגו לעשות, וכל ענין המסור למנהג בזה י"ל ששפיר שייך שנהגו דלא כן, והדברים צ"ע.

ובמסכת סופרים פי"ד איתא, דמנהג מבטל הלכה ודוקא שנתייחד עפ"י ותיקון, ובמג"א סי' תר"צ סקכ"ב כתב וז"ל, מהרא"ש בביאורי סמ"ג כתב, הא דאמרינן מנהג עוקר הלכה, היינו אפי' רוב דיעות ס"ל אסור, והתלמוד מסייע להו, והמנהג הבנוי על פי הפסיקתא או ספרים חיצוניים, אמרינן מנהג עוקר הלכה, דודאי כך קבלו אבותינו איש מפי איש עכ"ל, [עי' מהרי"ק ש"ט ושנ"ד ובס' ב"ש], וצ"ע בזה.

ובספר הישר לר"ת [סי' מ"ה סק"ח] כתב וז"ל, מסכת סופרים כו', תוספתות ובריית' הרבה ממנה בתלמוד, ורוב מנהגנו על פיהם, כגון ויחל בתענית שלנו ופרשת מוספין וברכת מפטיר, וכמו שיש בשאר תוספ' ובמשנת זרעים דברים שאין אנו נוהגין על פיהם, ואפילו בתלמוד שלנו, כמו"כ במס' סופרים, אך בדברים שאנו נוהגין על פיה אנו צריכין להחזיק, והכופר בה הרי זה מין, שכך שנינו ואפי' דקדוק אחד מדברי סופרים.

ובאבקה רוכל לבעל הב"י [סי' ס"ה] כתב וז"ל, אף כי נאמר בטח שלפי התלמוד שלנו הוא מותר, הלא כתב הרב שמצא לו סמך אסור מן מכילתא, ואין דבר חדש לנהוג כספרים חיצוניים כנגד התלמוד שלנו, ובפרט לחומרא, כי כן כתבו התוס' בסוף פרק כל שעה שבהרבה דברים אנו נוהגים עפ"י ספרים חיצוניים כנגד התלמוד, לכן אני אומר כל המשנה ידו על התחתונה ובכן אני מתרה באיש שהוא ובסיעתו שלא יעשו וכו'.

והנה הרבה מאד מאמרי חכמינו בא בתלמוד, והמה עצות ותבונות, ערמה ופיקחות, דעת ותושיה, בינה והשכל, אשר כל אחד ואחד מהם עבר בכור היתוך החותם, של חתימת התלמוד, ורבותינו מעתיקי השמועה לימדונו להרגיל ולהתנהג ולילך בהם, האמנם שנתבאר דחתימת התלמוד לא חלה על דברים וענינים אלו שאינם 'הוראה', מ"מ ברור שכל מימרא שזכה ליכנס אל תוך הש"ס, קבעה נפשה בחשיבותה.

ונפ"מ בזה נראה, דניהוגי הרפואה שהוזכר בש"ס חל עליהו שם תורה שבעל פה, ואף שנשתנו הטבעים לענין הרבה דברים, וכמבואר בתוס' מו"ק [דף יא. ד"ה כוורא] וז"ל, שמא נשתנו כמו הרפואות שבש"ס שאינן טובות בזמן הזה, עכ"ד, הרי גם לענין הרבה הלכות כתבו הראשונים שנשתנו הטבעים, כגון לענין שאין אשה יולדת למקוטעין, מ"מ עיקרם דברי תורה, ונראה דכ"ז דוקא בתלמוד שחל עליו חותם התלמוד.

וברע"א שבת [דף סז.] הביא בשם המהרי"ל וז"ל, אמר לנו מהרי"ל כל הרפואות שבכל התלמוד אסור לנסות אותם משום דאין אדם יכול לעמוד על עיקרן וכי לא יעלו בידם ילעגו וילגלו על דברי חכמים מלבד הא דאיתא בשבת מי שיש לו עצם בגרונו מביא מאותו המין ר"ל מאותו מין עצם ויניחו לו על קדקדו ויאמר הכי חד חד נחית בלע בלע נחית חד חד, והלחש הזה בדוק ומנוסה לכן אותו לבד מתירו ולא שום א' יותר עכ"ל.

נשמח לקבל הארות והערות על המאמר במייל המערכת